

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cursus Theologiæ Polemicæ Universæ

Pichler, Vitus

Augustæ Vindellicorum, Anno MDCCXIII.

Syllogismus 1. de diffusionem Ecclesiæ per totum Orbem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39374

therani hinc iterum tergiversari volunt, & latebras quarere, dicendo, non Ecclesiam *vocatorum*, sed *electorum*, non *visibilem*, sed *invisibilem* esse debere Catholicam; quod quàm ineptè & falsò dicant, patet evidenter tum ex dictis de visibilitate Ecclesiae, tum ex eo, quòd Ecclesia Christi diffundi per totum or-

bem debeat per Evangelij prædicationem, & conversionem Gentium, quæ utique fieri nequeunt insensibiliter. Et quæso, si Ecclesia invisibilis tantùm debet esse Catholica, nunquid quilibet hæreticus dicere poterit, suam Ecclesiam esse verè Catholicam, & per totum orbem diffusam, scilicet invisibiliter?

SYLLOGISMUS I.

Vera Christi Ecclesia debet esse Catholica.

Sed Lutherana non est Catholica.

Ergo Lutherana non est vera Christi Ecclesia.

Major est certa

- 6 I. Ex Scriptura S. utriusque Testamenti. *Prædicabitur hoc Evangelium Regni in universo orbe.* Mat. 24. *Euntes ergo docete omnes gentes &c.* Mat. 28. *Oportet prædicari in nomine ejus penitentiam & remissionem peccatorum in omnes gentes, incipientibus ab Jerusalem.* Luc. 24. v. 47. *In omnem terram exiit sonus eorum.* Rom. 10. v. 18. *Euntes in mundum universum prædicate Evangelium omni creatura.* Marc. 16. v. 15. *Et fructificavit in universo mundo.* Coloss. 1. v. 6. *Eritis mihi testes in Jerusalem, & in omni Judæa, & Samaria, & usque ad ultimum terræ.* Act. 1. v. 8. Idem prænuntiatum est in antiquo Testamento, *Benedicentur in semine tuo* (hoc est, in Christo, ut exponit D. Paulus Gal. 3.) *omnes gentes terræ.* Gen. 22. *Postula à me, & dabo tibi*

gentes hereditatem tuam, & possessionem tuam terminos terræ. Psal. 2. *Reminiscantur & convertentur ad Dominum omnes fines terræ.* Ps. 21. *Ab ortu solis usque ad occasum magnum est nomen meum in gentibus, & in omni loco sacrificatur, & offertur nomini meo oblatio munda.* Malach. 1. Ergo est indubitatum, veram Christi Ecclesiam debere esse Catholicam, seu in toto orbe aliquando prædicatam, & ab omnibus gentibus receptam.

2. Ex Symbolis, quæ etiam ab Adversarijs admittuntur; imprimis quidem ex Symbolo Apostolico, in quo jubemur credere Sanctam Ecclesiam Catholicam. 2. Ex Symbolo Nicæno, in quo jubemur credere unam, Sanctam, Catholicam, & Apostolicam Ecclesiam. Prima autem quatuor Concilia, eorumque canones admittunt Lutherani Scriptores celebriores, uti Gerardus in LL. Theol. de Eccl. n. 161. dicens: *Haudquaquam discessimus à fidei regula*

gula, vel à quatuor illorum Concilio-
rum canonibus; quidquid dicat M. Lo-
mer in seiner Saur. Bunnen. Cur
p. 271. (refutatus à me p. 171. & 172.
suprà) ad nihil se volens adstringi, nisi
quod in prima Ecclesia tempore & scrip-
tus Apostolorum decifum & compre-
hensum est. 3. Ex Symbolo S. Atha-
nasilj, quod soli fidei Catholicae adscribit
salutem, asserens: Quicumque vult sal-
vus esse, ante omnia opus est, ut teneat
Catholicam fidem: quam nisi quisque
integram inviolatamque servaverit,
absque dubio in aeternum peribit. Ita
S. Athanasius.

3. Ex ratione. Ad veram Christi
Ecclesiam vocati sunt omnes totius
mundi incolae, eamque tenentur omnes
amplecti, si ipsis sufficienter promulge-
tur, sub amissione aeternae salutis: ergo
vera Christi Ecclesia debet per totum
orbem sufficienter promulgari & dif-
fundi; aliàs Deus vocaret omnes ad Ec-
clesiam, nec tamen omnibus praeberet
sufficientiam media perveniendi ad Ec-
clesiam: ergo vera Christi Ecclesia de-
bet esse Catholica quoad locum.

4. Ex ipso nomine, quo semper, ab
ipsis etiam Apostolis, insignita est vera
Christi Ecclesia, dum semper vocata est
Catholica: non enim Patres tantum, ut
fatentur omnes Lutherani, quan-
tum scio, & ipse etiam M. Lomer pag.
184. in seiner Bamer / tum in Sym-
bolo Apostolico, tum aliàs, Ecclesiam
Christi appellarunt Catholicam, & qui-
dem tam Graeci quam Latini: verum et-
iam ipsimet Apostoli in suo Symbolo e-
am hoc nomine distinxerunt ab Ecclesijs
falsis, ut constans est traditio, & Gerar-

us n. 149. expressè fatetur his verbis:
Non abnuimus, ab ipsis Apostolis hanc
appellationem (Catholicam) esse profes-
sam, cum enim ex ore Magistri audi-
rent, Ecclesiam in novo Testamento
non amplius, ut in veteri, angustis Ju-
daelitibus fore inclusam, sed Evan-
gelium predicandum esse per totum
mundum, inde Ecclesiam N. T. voca-
runt Catholicam, quia scilicet sine re-
spectu ac discrimine locorum, natio-
num &c. ex omnibus hominum generi-
bus in universo orbe colligitur. Ergo
vera Christi Ecclesia debet sicut esse, ita
& vocari Catholica, & quae hoc nomine
destituta est, Ecclesia, quam Apostoli
propagarunt, non est. Hac Lutherano-
rum confessione non obstante (quod
vehementer miror) in gratiam sui Magi-
stri Lutheri, qui per summam temerita-
tem & impietatem Symbolum Aposto-
licum mutilavit, & corripuit, omit-
tendo vocem Catholische / & substituendo
Christliche Rith / hodie dum retinent
Symbolum mutilatum, falsatum, cor-
ruptum, probè scilicet gnari, hoc illu-
stre nomen, ab Apostolis verae Christi
Ecclesiae attributum, suae Sectae non
congruere, & conantes idcirco ablata
voce suis eximere scrupulum, quem
prudentibus facile ingessisset relicta vox
Catholisch seu Allgemem.

5. Ex aperta Lutheranorum confes-
sione. Quippe Augustana Confessio
art. 1. de abus. dicit, se non dissentire
in ullo fidei articulo ab Ecclesia Catho-
lica. Adhuc expressius fatentur DD. Lu-
therani in actis Ratisbonens. tit. 6. a-
pud Tannerum, ubi sic loquuntur:
Quisquis ab Ecclesia Catholica & Uni-
vero

versali, hoc est, per omnia loca & tempora diffusa & propagata usque ad fines terra, eaque secundum externam professionem & communionem per totum terrarum orbem diffusa, se separaverit, hoc solo scelere, quod a Christi unitate se junctus est, non habebit vitam aeternam.

6. Ex SS. PP. S. Cyprianus l. de unit. Eccl. mihi pag. 254. *Ecclesia una est, quae in multitudinem latius incrementa fecunditatis extenditur &c. Sic & Ecclesia Domini luce perfusa per orbem totum radios suos porrigit.* S. Augustinus, qui praeter ceteris ex hac nota Catholicismi frequentius, & solide Donatistas impugnavit in egregio suo libello de unitate Ecclesiae per plura capita. Dein l. 2. contra litteras Petil. c. 16. ita aggreditur haereticum: *Obiicio Schismatis crimen; quod tu negabis, ego autem statim probabo. Neque enim communicas omnibus gentibus, & illis Ecclesiae Apostolico labore fundatis.* Et contra epist. Fundamenti c. 4. *Tenet me in Ecclesia Catholica ipsum Catholica nomen, quod non sine causa inter tam multas haereses sic ista Ecclesia sola obtinuit, ut, cum omnes haeretici se Catholicos dici velint, quarenti tamen peregrino alicui, ubi ad Catholicam conveniatur, nullus haereticorum vel basilicam suam, vel domum audeat ostendere.* Rursus l. de vera Relig. c. 7. *Tenenda est nobis Christiana Religio, & ejus Ecclesiae communicatio, quae Catholica est, & Catholica nominatur, non solum a suis, verum etiam ab omnibus inimicis. Velint enim, nolint, ipsi quoque haeretici, & schisma-*

tum alumni, quando non cum suis, sed cum extraneis loquuntur, Catholicam nihil aliud quam Catholicam vocant. Non enim possunt intelligi, nisi hoc eam nomine discernant, quo ab universo orbe nuncupatur. Vinc. Lirin. l. cont. haerel. c. 34. ita monet: *Locum novitates devota, quas recipere atque sectari nunquam Catholicorum, semper vero haereticorum fuit. Et revera quae nunquam haeresis, nisi sub certo nomine, certo loco, certo tempore ebullivit, quis unquam haereses instituit, nisi qui se prius ab Ecclesia Catholica universitatis & antiquitatis consensione discreverit?* Pacianus ep. 1. ad Sympron. tom. 1. col. 304. *Bibl. Patrum: Christianus mihi nomen est; Catholicus vero cognomen; illud me nuncupat, istud ostendit: hoc probor, inde significor.* Item: *Ab haeretico nomine noster populus hac appellatione dividitur, dum Catholicus dicitur.* Clarum igitur est, juxta sensum Patrum, veram Christi Ecclesiam esse & dici debere Catholicam, & quae nec re nec nomine Catholica est, haereticam esse.

Ob. 1. Id, quod Ecclesiae non convenit perpetuo & semper, illud non est genuina & propria illius nota: atqui diffusio per totum orbem non convenit perpetuo & semper verae Ecclesiae; quia Ecclesia primo continebatur solis Judaeae finibus. Item in fine mundi tam angustis arctabitur terminis, ut vix ullus fidelium futurus sit juxta illud Christi: *Filius hominis veniens, putas, fidem reperiet in terra?* Luc. 18. ergo. *2. D. Ma. Quod non semper convenit, hoc est, quod nec Ecclesiae natae, adultae, & in suo statu*

statu completo constituta convenit, non est nota genuina Ecclesia. Trans. Ma. Ecclesia nascendi, nondum in statu completo constituta, ut fuit per unum vel alterum annum, antequam Apostoli divisi in universo orbe prædicaverant Evangelium; vel agonizanti, ut erit in fine mundi tempore Antichristi. N. Ma. Et sic distincta Min. N. Conf. Vel aliter Dist. Ma. Quod non convenit perpetuo & semper, hoc est, per spatium notabile, & moraliter considerabile. Trans. Ma. Per spatium breve tantum paucillimorum annorum, moraliter non considerabile respectu tot seculorum. N. Ma. Etiam jam tempore Apostolorum fuit Ecclesia, sicut ab ipsis Apostolis appellata, ita vore Catholica, teste Paulo Rom. 1. *Fides vestra annuntiat in universo mundo.* Neque potuit & debuit primo statim momento per totum orbem diffundi, fructificare, & crescere, sed successivè, ideo enim comparatur *grano sapis.* Mat. 13. quod initio parvum est, sed postea in magnam ubertatem excrevit. Et hinc statim initio etiam poterat Ecclesia dici Catholica, scilicet virtualiter, seu in virtute & in actu 1. non formaliter & in actu 2. Caterum in fine mundi non ad tantam paucitatem persecutione Antichristi (qua non nisi per tres annos cum dimidio duratura creditur) redigentur fideles, ut non amplius in portissimis mundi plagis saltem aliqui supersint, & vere Ecclesie doctrina ubique in recenti adhuc memoria existat. Adeoque perseverabit tunc esse Catholica & Universalis.

Dices 1. Ad verificandos textus Scripturae sufficit, quod Ecclesia Christi fuerit aliquando diffusa per totum orbem, scilicet tempore Apostolorum: ergo ista nota Catholicismi non est perpetua, nec Ecclesia debet semper esse diffusa per totum orbem. R. 1. N. A. Nam iste articulus fidei, qua credimus *Ecclesiam Catholicam* in Symbolis, semper debet esse verus; adeoque non sufficit Ecclesiam semel fuisse diffusam per totum orbem cognitum ad breve tempus, sed semper debet esse diffusa & omni tempore notabili. R. 2. N. suppositum A. quod tempore Apostolorum Ecclesia per totum simpliciter orbem fuerit diffusa; sed tantum fuit diffusa per provincias plerasque tunc cognitae. Si enim fuisset diffusa simpliciter per totum orbem, & conversae omnes omnino Gentes, adeoque var. cinia perfectè impleta; jam pridem debuisset interire mundus juxta prædicationem Christi: *Prædicabitur hoc Evangelium Regni in universo orbe in testimonium omnibus Gentibus, & tunc veniet consummatio.* Mat. 24. Dicimus ergo, prædicationem Evangelij debere fieri in toto mundo successivè ante finem mundi. Nilominus tamen, ut dici possit Catholica defacto, debuit jam nunc fuisse prædicata, & fructificasse aliquando in toto moraliter Mundo, nunc cognito. Neque dicas propterea, falsos fore illos textus Scripturae, quibus Ecclesia jam tempore Apostolorum dicitur esse annuntiata per totum orbem. Nam Scriptura mos est aliquid dicere de omnibus, quod convenit serè omnibus, & de toto, quod serè toti convenit, uti

Mat.

Mat. 2. ubi dicitur *tota* Hierosolyma esse turbata cum Herode, & Luc. 2. *universus* orbis esse descriptus, licet non simpliciter de tota Hierosolyma, vel universo orbe intelligendum sit.

Dices 2. Si defacto contingeret, ut unica adhuc provincia retineret veram fidem, vel talis Ecclesia esset Catholica vel non? Si esset: ergo ad veram Christi Ecclesiam non requiritur diffusio actualis, sed sufficit illa, quæ fuit primis sæculis tempore Apostolorum: si non esset, tunc Ecclesia vera desineret esse Catholica, & sic non amplius esset verus articulus 9. Symboli Apostolici. R. 1. N. casum, quod Ecclesia ante finem mundi possit arctari unâ provinciâ; semper enim debet crescere usque ad finem mundi, licet in alijs provincijs simul iterum interire possit: conversâ autem provinciâ & gente ultima *veniet consummatio* juxta vaticinium Christi citatum. R. 2. Transmissa possibilitate casus dico, talem Ecclesiam posse adhuc vocari Catholicam, scilicet ampliatiuè, quia saltem aliquando fuisset propagata in toto mundo, ac proinde haberet adhuc prærogativam & notam universalitatis, quam nulla secta hereticorum habuisset unquam, aut esset habitura deinceps; adeoque maneret Catholicismus nota perpetua veræ Ecclesiæ.

Dices 3. Christus Ecclesiam suam vocat *pusillum gregem*. Luc. 12. ergo Ecclesia non debet esse diffusa per totum orbem. R. 1. Ecclesia Christi utique initio, quando hæc verba audiit à Christo, fuit pusillus grex, sed postea crevit in amplissimum populum, & cre-

scere debuit juxta vaticinia Prophetarum & Christi, sicut granum sinapis minimum crescit in valentiam arborem. R. 2. Etiam hodie posse dici pusillum gregem, si compararetur cum omnibus sectis & Religionibus falsis simul sumptis, adeoque comparatiuè ad omnes sectas falsas collectiue sumptas; non absolute, nisi humilitate tantum. Ecclesia vera Christi superat latitudine & diffusionem omnes sectas hereticorum seorsim & distributiue sumptas, cum nulla fuerit ubique diffusa per totum orbem, licet forte omnes collectiue sumptas non superet; nam pulchre dixit S. Aug. l. de pastor. c. 8. *Ecclesiam esse ubique, hæresim ubique; sed Ecclesiam ubique eandem* (eadem dogmata tradentem) *hæresim vero diversissimam*; nimirum aliam in Oriente, aliam in Occidente, aliam in Angliâ, aliam in Germania &c.

Dices 4. Synagoga fuit vera Ecclesia, nec tamen fuit Catholica, seu per totum orbem diffusa: ergo nec Ecclesia Christi debet necessariò esse Catholica. R. N. C. Nam Synagoga non fuit promissa talis diffusio per orbem totum, nec unquam divinitus obtinuit titulum *Catholicæ*, sicut Ecclesia Christi. Ceterum nec olim vera Ecclesia Universalis fuit tantum populus Israeliticus sub Lege Mosaica constitutus, sed etiam alij, uti Melchisedech, Job, Niniuitæ &c. extra Gentem Judæam fuerunt verè fideles & salutis compotes, ut nec Adversarij negant.

Ob. 2. Etiam falsis Religionibus convenit diffusio per totum orbem, ac tanta amplitudo, quanta Ecclesiæ Christi.

sti, vel adhuc major: ergo Catholicismus non est nota vera Ecclesia. A. P. Ethnicismus, Turcismus, Judaismus post Christum non minus, imò magis per totum orbem diffusi & dilatati sunt quam vera Christi Ecclesia: ergo. 2. Hæresis Ariana teste D. Hieron. corripuit totum orbem, ita ut *mundus miraretur se esse Arianum*: ergo hæc nota convenit etiam sectæ falsæ: ergo Catholicismus non convenit soli Ecclesie veræ, consequenter non est propria & genuina illius nota. 2. 1. Nos statim initio c. 2. art. 1. monuisse, quòd hic non inquiramus notas veræ Ecclesie distinctivas à falsis Religionibus *Paganorum*, qui Christum non agnoscunt, uti sunt Ehnici, Turcæ, Judæi, sed distinctivas tantum à falsis sectis *Christianorum*, seu ab hæreticis. 2. 2. Nos ibidem monuisse, quòd notæ aliquæ, seorsum sumptæ, sint quidem veræ notæ negative, ita ut vera Ecclesia non sit, ubi talis nota non deprehenditur, non autem affirmative, ita ut, ubicunque talis nota reperitur, etiam vera reperitur Ecclesia: talis nota negativa est etiam Catholicismus seorsum sumptus, sive diffusio per totum orbem; nisi hæc diffusio spectetur ut vestita circumstantijs talibus, quæ in falsa secta reperiri nequeunt, uti sunt miracula, celeritas conversionis maximorum Principum, & barbararum gentium, inter gravissimas persecutiones, sine vi, sine armis, sine pecunia &c. Cum quibus circumstantijs considerata diffusio per totum orbem, uti defacto contigit, est etiam nota affirmativa. 2. 3. Turcismus minime diffusus est un-

R. P. Pichler Theol. Polemica.

quam per totum mundum, licet sit valde dilatatus. Nec Judaismus, præsertim cum Judæi censeantur ubique esse peregrini tantum & vagi, sinque sine Rege, adeoque & sine Regno. Adde, quòd Turcismus, Judaismus, uti & Ethnicismus, dividantur & scindantur in innumeras species infimas, & in doctrinis, atque Idolis colendis minime conspiraverint unquam: quælibet autem horum infidelium species nullatenus per totum orbem est diffusa, sed vix per integrum Regnum &c. Ad 2. Ariana hæresis ferè intra Orientis limites hæsit, & plerasque Occidentis Regiones non occupavit, ne dicam remotiores in Indijs &c. Adde, quòd non prodigijs, & speciali virtute Divina, sed fraudibus, armis &c. fuerit propagata, & brevi omnino perierit iterum. S. Hieron. locutus est hyperbolicè.

Dices. Ecclesia est, & vocatur Catholica ideo, quia consentit cum doctrina Prophetica & Apostolica, & sine hoc consensu doctrinæ cum doctrina Apostolica nihil prodest qualiscunque amplitudo localis: ergo ex ista amplitudine non probatur vera Ecclesia, sed ex vera doctrina, consentiente cum doctrina Apostolica & Prophetica. Ita iterum in vertigine sua in circulum ambulat Gerardus. 2. N. A. & Conf. Vera doctrina non patet per se in omnibus fidei articulis, clarè autem & sensibilibiter patet prædicatio doctrinæ Propheticæ & Apostolicæ, atque propagatio per orbem: ergo potius doctrina Evangelica & vera probari & cognosci debet ex prædicatione & propa-

Pp

pagat

pagatione illius per totum orbem, quam vicissim Catholicismus ex doctrina Evangelica. Caterum Ecclesiam dici Catholicam à doctrina, & non à propagatione ac diffusionem per totum orbem, est contra sensum communem omnium, etiam adversariorum, imò & ipsius Gerardi in probatione 4. paulò antè citati ac alibi, item contra etymologiam nominis &c. Quamquam enim Catholica dicatur Ecclesia etiam propter uniformitatem universalem in doctrina, non tamen propter veritatem doctrinæ ita dici consuevit.

Minor est indubitata

1. Ab experimentalis notitia, qua constat, sectam Lutheranam non esse receptam in præcipuis & maximis mundi partibus, aut ita promulgatam, ut fructificaret ibi, nimirum in Asia, Africa, & America, quæ sunt partes mundi, quarum singulæ sunt longè ampliores quàm Europa. Sed nec in Europa fructificavit in omnibus Regnis & provincijs; quippe eam nunquam admisit Hispania, Gallia (Regna maxima) Italia, Bavaria. In cæteris Germaniæ provincijs plerisque, uti & in finitimis quibusdam Septentrionalibus regionibus, multum quidem invaluit, sed in his quoque divisum vel eum Catholicis, vel cum Sectarijs Lutherana sectæ adversantibus, imperium habet. Neque sperent Lutherani, suam sectam deinceps propagandam per totum mundum; si enim in adolescentia non satis crevit, quomodo crescet in senio? Ecce! post genera-

lem illam defectionem, quæ contigit turbatis illis Lutheri temporibus, nullus Princeps Catholicus aut Provincia accessit ad sectam Lutheranam; quid deinceps sperandum? Nempe cum adultera senuerit, nullos habet amplius procos. Adde, quòd Gentiles nunquam ad se potuerit convertere Lutheranismus.

2. Ex ratione. Inter Lutheranos sunt diversissimæ sectæ, in rebus fidei discrepantes, uti supra vidimus de Nota Unitatis, sunt enim Lutherani Rigidi, Molles, Calixtini &c. Jam quælibet species infimæ Lutheranorum, utpote plurimæ, evidenter non sunt Universales, & diffusæ per totum orbem, imò multæ neque per totam aliquam regionem aut urbem.

3. Ex propria confessione tum Lutheri, qui propterea, quòd novam suam sectam viderit non esse Catholicam, hanc vocem ex Symbolo Apostolico nefariè expunxit, tum Lutheranorum, qui ideo contendunt, Catholicismum non esse notam veræ Ecclesiæ, quia apud se eum non deprehendunt. Lomerus expressè dicit, suam Ecclesiam non esse Universalem seu Catholicam, spectare tamen ad Universalem. Saur. Trunnen. Cur. p. 413.

4. Ex ipso nomine; nam Lutherana Secta nec à Catholicis, nec ab Hæreticis, nec à Gentilibus, nec à Turcis, nec à Judæis, imò nec ab ipsis Lutheranis plerisque vocatur Catholica, sed ejus allectæ dicuntur Lutherani, Confessionista Protestantes, & Evangelici, ad tegendam suæ defectionis turpitudinem specioso hoc nomine abutentes; uti olim

sim fecerunt antiqui hæretici, qui affectabant vocari *cathari* (id est, puri) *Apostolici* &c. ut grandi quadam appellatione viderentur antestare Catholicis. Siqui ex Lutheranis præsumunt (ut aliqui faciunt) se vocare *Catholicos*, profus ridiculum est; ut enim intelligantur, addere debent aliquid, & se vocare *Luthero-Catholicos*, *Evangelico-Catholicos*, *Lutherisch Catholicisch* &c. quod est idem ac *ferreum lignum ein eisenes Pfannen-Holz*, quia esse Lutheranum, & esse Catholicum (tam ratione doctrinæ, quam temporis, & loci) se mutuo excludunt. Huc quadrat, quod dicunt SS. PP. scilicet signum hæresis esse nuncupari ab homine. Sic S. Iulianus in Triphone de hæreticis ait: *Sunt distincti cognominibus, denominati à quibusdam viris, ut quisque fuit auctor nove doctrine. Ex ijs alij vocantur Marcioniste, alij Valentiniani, alij Basilidiani (alij Lutherani) S. Hieron. contra Luciferianos in fine: sibi audietis eos, qui dicuntur Christiani, non à Domino JESU Christo, sed à quoquo alio nuncupari, ut Marcionitas, Valentinianos &c. scite, non Ecclesiam Christi, sed Antichristi esse Synagogam.*

10. Ob. 1. Fides Lutherana est ubique consentanea Scripturæ: ergo est Catholica. 2. Imperatores Romani edicto sanxerunt, Catholicos dici, qui confitentur articulos de SS. Trinitate: hos confitentur Lutherani. 3. Ipse Bellarm. fatetur, Lutheranam doctrinam, in Saxonia exortam; mox totam pæne Germaniam occupasse; deinde ad Aquilonem Orientemque se extendit.
R. P. Pichler Theol. Polemica.

dise in Daniam, Norwegiam, Sueciam, Pannoniam; tum verò ad Occidentem & Meridiem pari velocitate delatam: ergo in omnes quatuor mundi plagas fuit diffusa. 2. ad 1. N. A. & N. C. Catholicismus, de quo hic agitur, non consistit in conformitate doctrinæ cum Scriptura (quamquam hac quoque destitui Lutheranos superius demonstratum sit) sed in diffusione per totum orbem. Item male supponunt, suam doctrinam esse consentaneam Scripturæ. Ad 2. Quando ita statuerunt Imperatores, tunc solum articuli de SS. Trinitate erant controversi inter Orthodoxos & Hererodoxos: nunc de alijs articulis est lis. Utique Calvinistas non dicent Catholicos Lutheranos, licet credant articulos de SS. Trinitate. Ad 3. Bellarm. tantum asserit, Lutheranismum celeriter esse propagatum ad 4. mundi plagas, respectu Germaniæ, non respectu totius mundi consideratas. Utique civitatem Augustanam non dicent propterea Catholicam esse, quia una ejus porta respicit Orientem, alia Meridiem, tertia Occidentem, quarta Septentrionem. Item Catholicam utique non dicent quamcunque domum, quia secundum certas sui partes respicit 4. mundi plagas. Aliud est *versus* omnes mundi plagas diffundi, & aliud *per* omnes mundi plagas & partes diffundi.

Ob. 2. Ex nomine infirmum & lubricum ducitur argumentum, juxta illud Apoc. 3. *Nomen habes, quod vivas, & mortuus es*: ergo nostrum argumentum ex nomine petiit nihil probat, utrum aliqua Ecclesia sit vel

Pp 2

non

non sit Catholica. 2. Lutherani vocantur Evangelici: ergo si ex nomine aliquid probari potest, sequitur, apud Lutheranos esse verum Evangelium seu doctrinam Christi. R. ad 1. D. A. Ex nomine secundum se præcisè sumpto & nudè spectato. C. Ant. Si res respondeat nomini, aut si ex speciali Dei providentia tale nomen sit attributum & conservatum alicui rei, alijs verò negatum. N. A. & C. Nomen *Catholica* ab ipso Deo specialiter jam per Apostolos fuit inditum veræ Ecclesie, ac in ea mirabiliter conservatum, alijs verò Sectis omnibus fuit negatum, ita ut appellare sint à certis hominibus, nunquam verò simpliciter Catholica, & sine addito. Adde, quòd his neque conveniat res significata per nomen Catholicum. Ad 2. D. A. Vocantur Evangelici cum veritate, & jure meliori, quàm omnes Christiani, etiam hæretici. N. Ant. Falsò, perperam, & non majori jure, quàm quicumque alij Christiani, etiam hæretici. C. Ant. & N. C. Omnes, qui aliquo modo credunt in Evangelium, vocantur Evangelici eodem, quo Lutherani, jure, id est, nullo; sicut omnes, qui aliquo modo credunt in Christum, vocantur Christiani, etiam si hæretici sint. Ad hoc, ut aliqui vocentur verè Evangelici, requiritur, ut Evangelium prædoceant, & sine exceptione recipiant, quod soli faciunt Catholici, etiam Concilia Evangelica amplectentes, quæ à Lutheranis & alijs rejiciuntur, spernuntur. Adde, quòd soli Lutherani se ipsos vocent Evangelicos; alij enim non nisi pacis, aut adulationis gratiâ, ipsis

tribuunt indebitum hunc & affectatum titulum; sicut mundi stylus est. Præterea Symbola & SS. PP. veros fideles nunquam vocarunt *Evangelicos*, sed *Catholicos*; & sicut signum veri fidelis non est vocari *Christianum*; ita nec est signum, vocari *Evangelicum*.

Ob. 3. *Catholica* à Græco *καθολικὴ* non potuit bene verti in Germanicum, & insuper serè idem est ac *Christiana*: ergo Lutherus non malè fecit in sua versione Symboli Apostolici adhibendo pro *Catholische* vocem *Christliche*. R. N. A. Quoad utrumque membrum; quis enim ex Germanis non intelligit, quid nunc significet *Catholisch* / non obstante, quòd sit vox à Græco derivata? Nunquid & istæ voces à Græco sunt derivatæ *Evangelisch* / *Christlich* &c. & tamen omnes Germani intelligunt. Deinde cur Lutherus pro voce *Catholische* non posuit *Allgemeine* / quæ vox Germanica est, idemque prorsus significat? Falsum verò est, quòd *Catholisch und Christlich* idem significant; quippe omnes, qui Christum profitentur, etiam hæretici, possunt vocari Christiani, sed nullus potest vocari Catholicus, cujus Religio & fides non sit per totum mundum diffusa. Adde, quòd, etiam si prorsus idem significarent hæc voces, non tamen in libera potestate Lutheri fuerit unam pro alia substituere.

An Ecclesia Romana sit Catholica?

R. Ita. Antequam probem, repeto ac in memoriâ revoco, per Ecclesiam Romanam intelligi illam; quæ communica-

necat & subest Romano Pontifici tantum Capiti supremo & universali omnium fidelium, ac Pastori summo omnium Christi prorsus omnium, ubicunque locorum existerint, ad quam propter potentiorum principalem necessesse est omnem convenire Ecclesiam, hoc est, eos, qui sunt undique fideles: in qua semper ab his, qui sunt undique, conservata est ea, qua est ab Apostolis, traditio, ut loquitur S. Irenaeus l. 3. c. 3. jam in II. saeculo Ecclesiae Christi. Sicut enim Lutherani per Augustinam Confessionem non solum intelligunt doctrinam & Ecclesiam particularem in urbe Augusta existentem, sed etiam omnes illos, qui profitentur Augustinam Confessionis doctrinam, adeoque & alias Ecclesias particulares, communicantes Augustinam Confessionem; ita etiam Ecclesia Romana non tantum complectitur illos fideles, qui existunt Romae vel in ditione Romana, sed omnes alias Ecclesias particulates, Romano Pontifici communicantes & adherentes, ubicunque locorum existant per totum mundum. Et sicut Archidux Austriae, si eligitur in Imperatorem, est Caput totius Imperij, & omnium provinciarum Imperialium, inter quas est etiam Austria, cuius est Dominus particularis: ita etiam Episcopus Romanus, dum eligitur in Pontificem summum, successorem D. Petri, cui Christus omnes suas oves commisit Jo. 21. sit Caput & Rector supremus omnium omnium Christi per totum orbem existentium, adeoque omnium Ecclesiarum particularium, non obstante, quod simul sit proprius & particularis Episcopus Romae.

Probatur nunc responsio 1. ex historijs omnium saeculorum. In I. statim saeculo ita testatur D. Paulus: *Fides vestra (Romana) annuntiat in universo mundo.* Rom. 1. *Fructificavit & crevit in universo mundo.* Colos. 1. In II. saeculo teste S. Irenaeo l. 1. adversus haeresim. *Hanc praedicationem, & hanc fidem Ecclesia, & quidem in universum mundum disseminata, diligenter custodivit.* Pro III. idem testatur S. Athan. l. de Incarn. Verbi. Pro IV. S. Hieron. in c. 24. Mat. Pro V. S. Augustin. ep. 78. ad Hefychium &c. Vide P. Tanner in Anat. part. 2. Demonst. 3. per singula saecula. Is ipse cum Bellarmino & alijs verissime scripsit, Romanam Ecclesiam etiam post Lutheri apostasiam perstitisse Catholicam, toto orbe diffusam, & magnis incrementis auctam, in America praesertim & Indijs; Ecclesiae enim Romanae tunc & nunc devota existit Hispania, Gallia, Italia tota, Bohemia serè tota, Germania, Polonia & Hungaria majorem partem, in Anglia, Scotia, Graecia, Syria, Aethiopia, Aegypto &c. plurimi reperiuntur Catholici. In novo Orbe sine admixtione haereticorum sunt Ecclesiae plurimae & maximae, Romano Pontifici communicantes in omnibus quatuor mundi plagis, nempe ad Orientem in Indijs, ad Occidentem in America, ad Septentrionem tunc in Japonia, nunc in China, ad Meridiem in Brasilia, Baraquaria.

Prob. 2. Ex ipso nomine; cum Ecclesia Romana semper, & etiam nunc insignita hoc illustri nomine, & dicta sit Catholica, etiam ab inimicis, ad eam

discernendam ab omni alia Secta. Quippe & hæretici, volentes nolentes, hunc ei titulum semper & hodieum tribuere debent, si velint intelligi, & omnes audito *Catholicorum* nomine non alios intelligunt, quàm Ecclesiæ Romanæ alumnos. Nimirum Providentia Dei hoc nominis decus, quo vera Christi Ecclesia ab Apostolis, Concilijs, & Patribus semper honorata, ac à falsis sectis distincta fuit, Ecclesiæ Romanæ auferri non sinit, ut ut illius hostes totis semper viribus conati sint hoc ornamentum eidem eripere, sibi que attribuere. Ubi autem Deus alicui imponit nomen, eique specialiter conservat, haud dubiè res ipsa per nomen significata ibidem reperitur.

15. Prob. 3. hoc discursu. Aliqua Ecclesia Christi debet esse Catholica, ut patet ex Scriptura S. & alijs argumentis in probatione *Majoris* adductis; sed Lutherana, aut alia quæcunque extra Romanam (par enim omnium est ratio) non est Catholica: ergo Romana debet esse Catholica. Confirmatur. Tempore, quo defecit Lutherus, non fuit alia Christi Ecclesia, saltem alicujus considerationis, quàm ea, quæ communicabant & suberant Romano Pontifici: ergo vel tunc Romana Ecclesia fuit Catholica, vel nulla fuit Catholica; quod posterius stantibus vaticinijs fieri non potest.

Ob. 1. Ecclesia Catholica est, & verè dicitur illa, quæ per totum orbem est dispersa: sed Ecclesia Romana non est per totum orbem dispersa; nam major pars ex Ecclesijs Christianis non recipit dogmata & ceremonias Romanas.

Imò nec Hieron. & Ambrosius, quos tamen inter Pontificios numerant, receperunt; nam ille ad Evagrium de Ecclesia Romana loquens inquit: *Si auctoritas queritur, Orbis major est Urbe*, ille autem l. 3. de Sacram. c. 1. ait: *in omnibus sequi cupio Ecclesiam Romanam, sed tamen & nos homines sensum habemus, ideo quod alibi rectius servatur, & nos rectè custodimus*. Confirmatur. Catholicismus est id, quod ab omnibus, ubique, & semper creditur: sed non omnes, nec ubique credunt omnia, quæ creduntur in Ecclesia Romana: ergo in Ecclesia Romana non est Catholicismus. R. N. m. Nam ad hoc, ut dicatur per totum orbem dispersa Ecclesia, utique non requiritur, ut omnes omnino homines in omnibus provincijs recipiant, aut major pars hominum; quomodo enim aliàs Paulus dicere potuisset: *Fides vestra annuntiat in universo mundo*. Rom. 1. *Fructificat & crescit in universo mundo*. Colos. 1. cum utique plurimi mortalium in varijs provincijs fidem Christi tunc nondum receperint? Sufficit, modò in partibus & præcipuis mundi provincijs, & quidem cognitis, annuntiata & propagata sit successivè, & moraliter. Unde patet responso etiam ad Confirmationem. SS. Hieron. & Ambrosius intelligendi sunt de certis consuetudinibus locorum, & quibusdam particularibus statutis, quæ non debent esse ubique eadem, juxta vulgatum axioma: *Si fueris Roma, Romano vivito more. Si fueris alibi, vivito, sicut ibi*. Non autem intelligendi sunt de dogmatis fidei, aut mo-

rum decretis universalibus. Possunt Romæ particulares quædam consuetudines & abusus irrepere, in quibus utique non tenentur se conformare reliqua Orbis Christiani Ecclesia.

16. Ob. 2. Ecclesia Romana est Ecclesia Particularis, sicut v. g. Ecclesia Colonienfis, Moguntina, Augustana &c. ergo non est Catholica seu Universalis, implicatque in adjecto Ecclesia Romano-Catholica, & *Römisch Catholisch ist ein hülfernes Eiseu* / ait Hailbrunner, Lavinganus olim Præco. R. D. A. Ecclesia Romana est Ecclesia particularis, si consideretur, ut est sub Episcopo Romano tanquam speciali Pastore suo C. A. Ut sic enim est pars Ecclesiæ Catholice seu Universalis, prima tamen & præcipua, velut est caput in corpore, quoniam in ea residet plenitudo potestatis, seu caput, à quo derivatur potestas spiritualis etiam in alias Ecclesiis particulares. Si verò consideretur, ut est sub Episcopo Romano tanquam Pastore Universali omnium Christianorum. Et quatenus sub se continet Ecclesiis universas, quibus privilegio singularis dignitatis prælata est, & quæcum omnes ratione Capitis Universalis communicare debent. N. A. Quatenus est sub suo Episcopo tanquam Pastore Universali, & ipsa Universalis est, quia non est ipsa tantum, sed omnes omnino Ecclesiæ particulares simul sumptæ per totum mundum; cum non ipsa tantum, sed & omnes aliæ Ecclesiæ subsint Episcopo Romano tanquam Pastori suo Universali; hoc solo discrimine, quod aliæ Ecclesiæ habeant Episcopum particularem à Romano

realiter distinctum, non autem Romana, cujus idem realiter homo est simul Particularis, & simul Universalis Episcopus & Pastor. Ferè sicut Imperator est simul Dominus Particularis & Universalis Austriae, aliarum autem Provinciarum Imperij est tantum Dominus Universalis. Et ferè sicut Imperium Romanum ijs temporibus, quibus Imperatores residebant Romæ, poterat dici Universale & valde diffusum, quia cætera Regna suberant Imperatori & Urbi Romane, quamquam Urbs Romana non habuerit Dominum Particularem realiter distinctum ab Imperatore, Domino Universali Provinciarum omnium totius Imperij. Cæterum *Römisch Catholisch* non pugnant invicem, sed dicunt idem, & tantum ideo additur *Römisch* ut insinuetur, quamnam Ecclesia in se Particularis, à Deo facta sit Universalis seu Catholica, sicut defacto non pugnant hæc duo *Oesterreichisch* & *Kaiserlich*, sed indicatur, penes quam Domum sit suprema Imperij potestas, & Imperatoria Dignitas. Longè rectius dicimus: *Lutherisch Catholisch ist ein Eiseu* & *Wannenholz*; quippe Ecclesiam Lutheranam nec ratione doctrinæ uniformis, nec ratione temporis continuam Christo, nec ratione loci seu diffusionis per totum orbem, Catholicam esse, hæcenus demonstratum est.

Ob. 3. Nos vocamur *Papista*, *Pontificij*, *Romani*, *Romanenses* &c. ergo ex nomine non probamur Catholici. R. 1. Ita vocamur à malevolis & invidis Sæctarijs, qui antiquissimam appellationem per omnia sæcula præscriptam nobis

bis invident; sicut olim alij hæretici ex simili invidia conati sunt Romanæ Ecclesiæ alumnis eripere nomen Catholicorum, appellando eos *Simplices*, *Cinerosarios*, *Homousianos* &c. Non verò ita nominamur ab alijs, imò nec ab ipsis Sæctarijs, quando loquuntur sine passione, vel intelligi cupiunt, quos designare velint. Id saltem certum, & satis est, quòd audito nomine *Catholicorum* ab omnibus intelligantur Romanæ Ecclesiæ addicti, & non alij. Cæterùm nomen *Papistarum*, vel *Romanorum* &c. si non detorqueatur in odium, idem est, ac nomen *Catholicorum*; nam *Papista* significat talem, qui subest, & obedit Papæ, Rectori Ecclesiæ Universalis, Oecumenicæ, & Catholice. Sic pariter *Romanus* significat talem, qui communicat Romano Pontifici & Ecclesiæ Romanæ, quæ Universalis, Oecumenica, & Catholica est. Et pro tali haberi voluit S. Hieron. dum to. 2. ep. 58. ad Damasum scribit: *Ego interim clamito, si quis Cathedra Petri iungitur, meus est.* Et in Apol. adversus Rustinum ad Pammachium & Marcellinum: *Fidem suam, quam vocat? eamne, quæ Romana posset Ecclesiæ? An istam, quæ in Origenis Voluminibus continetur? Si Romanam, responderit, ergo Catholicus sumus.* R. 2. Quamvis nos vocemur tantùm *Papistæ*, & non simul *Catholici*, tamen propterea Lutherani nondum vocantur *Catholici*, quod tamen nomen in veris fidelibus reperiri debet, tanquam ijs solis proprium.

18. Ob. 4. Si universus Orbis in 3. partes distribuatur, reperies 5. ex illis Chri-

stianismo, 6. Mahumetanismo, 19. Paganismo deditas. Præterea si ex Europæis subtrahantur Protestantæ Lutherani & Calvinistæ, item Politici, & huiusmodi coacti profitentur Ecclesiæ Romanæ, vel Papæ auctoritatem in dubium trahunt; planè exiguus superest numerus: ergo non habet, cur glorietur Ecclesiæ Romana de sua amplitudine & diffusione per totum orbem. R. 1. T. A. N. C. ex hoc enim, quòd plures in multis Provincijs sint infideles, quàm Catholici Orthodoxi, non infertur, Ecclesiæ Romano-Catholicam non fuisse diffusam, vel etiamnum esse diffusam per totum orbem; quia hoc non obstante potuit & potest in plerisque & majoribus Mundi Regnis prædicari, & fructificare. R. 2. N. A. Calculus iste, quem habet Breverodius Lond. in Tract. de linguis & Relig. c. 14. vehementer fallit; nam in *Europa*, quamvis spatio, numero tamen inhabitantium nequaquam minima inter notas quatuor Mundi partes, non est reperire Ethnicos & *Paganos* à Mahumetanis distinctos. In *America* potissimæ partes subjacent Dominio Hispanico vel aliorum Principum Christianorum, qui ibi Christianam fidem & legem prædicari & implantari curarunt pulsâ Gentilitate. *Africa* in medio parùm est habitata: quæ versus Oceanum extenditur, magnam partem paret Lusitanis & alijs Principibus Christianis: in *Egypto* reperiuntur multi Christiani: pariter *Congenses*, & *Abyssini* se profitentur Christianos: pars Mediterræo contigua veneratur Mahumetem: ubi ergo tanta

tanta copia *Paganorum Gentilium*, quam fingit *Brerewoodius*? In *Asia* enim *Mahumetem* pariter colunt *Turcae* & *Persae*, item in *Regno Mogor*, quamvis inter hos multi sint *Catholici*. Superest *Insula Japon*, & *Regnum Chinense*: verum in hoc (forassis adhuc & in illa) plurimi reperiuntur *Catholici*, & augetur quotidie credentium numerus, & sacra messis, multum obnitente & ringente *Orco*. Neque verum est, quod *Mahumetanismus* sit ita amplius, ac est

Ecclesia Romano-Catholica, si ejus Cultores per totius mundi provincias dispersi veniant in computum. De coactis, & tantum in speciem simulantibus fidem *Catholicam* nihil scitur, & est mera divinatio vel temeraria suspicio, exceptis quibusdam recens conversis in *Languedocia* seu *Septimania* in tractu *Cemmenio* vulgo *Seuennen*. Habet igitur, quod corrigat in suo computo *Brerewoodius*.

SYLLOGISMUS II.

Vera Christi Ecclesia debet convertere Gentiles & Paganos.

Sed Lutherana nunquam convertit Gentiles & Paganos.
Ergo Lutherana non est vera Christi Ecclesia.

Ma, or constat

18. 1. Ex Scriptura S. Ita enim vaticinati sunt Prophetæ. *Isaias* c. 2. v. 2. ait: *Erit in novissimis diebus preparatus mons Domus Domini in vertice montium, & elevabitur super colles, & fluent ad eum omnes Gentes. Et ibunt populi multi, & dicent: venite & ascendamus ad montem Domini, & ad Domum DEI Jacob, & docebit nos vias suas, & ambulabimus in semitis ejus: quia de Sion exibit Lex, & verbum Domini de Jerusalem.* Idem serè iisdem verbis prædixit *Michæas* c. 4. v. 1. & 3. *Rursus* *Isa.* c. 9. *Multiplicabitur ejus Imperium, & pacis non erit finis. & 60.*
R. P. Pichler Theob. Polemica,

c. *Aperientur porta tua* (alloquitur *Ecclesiam*) *jugiter, die ac nocte non claudentur, ut afferatur ad te fortitudo Gentium, & Reges earum adducantur.* *David* verò *Pl.* 44. *Pro patribus tuis nati sunt tibi filij: constitues eos Principes super omnem terram. Memores erunt nominis tui in omni generatione & generationem &c.* & *Pl.* 18. *Lex Domini immaculata, & convertens animas.* Similia habentur in *Novo Testamento*, uti *Mat.* 24. *Predicabitur hoc Evangelium in universo Orbe, & tunc erit consummatio.* *Luc.* ult. v. 47. *Oportebat predicari in nomine ejus penitentiam & remissionem peccatorum in omnes gentes, incipientibus ab Jerusalem.* Ex quibus & simili-

Qg